

In Sûnenz komen wijk en anderhal

Patiënten onder behandeling van de vertrouwde huisarts tijdelijk opnemen in een verpleeghuis. Anderhalvelijnszorg Sûnenz in Friesland laat zien dat het werkt. Terwijl de landelijke norm voor verpleeghuizen spreekt van een opnameduur van drie maanden, duurt de gemiddelde opname in het Huisartsenhospitaal in Sûnenz slechts zeventien dagen.

Rond 2008 bedacht ouderenzorginstelling ZuidOostZorg in Friesland dat het tijd werd voor een nieuwe strategie. Het zorglandschap was immers sterk aan het veranderen. Net als de inwoners. In 2030 is 27 procent van alle inwoners in Friesland ouder van 65 jaar en heeft tien procent een vorm van dementie. Het nieuwe uitgangspunt: de oudere zo lang mogelijk thuis.

Onder het motto 'Als je niet bang wordt van je eigen dromen, dan zijn ze niet groot genoeg' gooide de instelling de

luiken open: hoe kunnen we patiënten tijdelijk dicht bij huis opnemen onder de zorg van de huisarts?

Net op dat moment reed huisarts Wim Brunninkhuis terug naar huis na een nachtelijk bezoek aan een oudere dame die uit bed was gevallen. Deze mevrouw kon niet thuisblijven en moest tijdelijk worden opgenomen in het ziekenhuis. Dat moet toch anders, dacht de huisarts met 32 jaar ervaring in de praktijk. Als we nu eens bedden reserveren in een verpleeghuis waarbij patiënten tijdelijk worden opgenomen en de eigen vertrouwde huisarts verantwoordelijk is voor de zorg? En zo werden de ideeën van de zorginstelling en huisarts bij elkaar gebracht en was Sûnenz geboren.

Sûnenz in Drachten is inmiddels een combinatie van een anderhalvelijnscentrum en een centrum met een regio- of wijkfunctie, gericht op de oudere, zijn netwerk en de huisarts. Sûnenz betekent Proost op z'n Fries en wil mensen zo lang en zo gezond mogelijk zelfstandig van het leven laten genieten. Niet alleen door medische ondersteuning te bieden, maar ook door te zorgen voor een prettig leven met vertier, beleving en gezelligheid. Tegelijkertijd maakt het de zorg die nodig is toegankelijk voor ouderen, dicht bij de vertrouwde woonomgeving.

Gebundelde kennis

Wie op bezoek komt, voelt zich meteen welkom. Bij binnenkomst vind je tal van winkels verzameld op een gezondheidsplein, winkelplein, horecaplein en vitaliteitsplein. Tientallen partners uit de

regio hebben er een plekje gevonden, van een brillenwinkel en (biologische) supermarkt tot een aanbieder van mindfulnesscursussen. Hier komen wijk en zorg samen, vanuit de vraag en de wens van de oudere burger.

In het centrum komt ook de kennis van de eerste lijn samen. De huisarts, die de patiënt al kent, is veelal de behandelend arts bij de huisartsenbedden. De

"De huisartsenbedden waren de start van het anderhalvelijnsdenken"

huisartsenbedden (ELV) zijn er in drie varianten: laagcomplex, hoogcomplex en palliatief. De specialist ouderengeneeskunde is met name bij de hoogcomplex opnames ondersteunend aan de huisarts of hoofdbehandelaar.

Naast de huisartsenbedden worden er ook meekijkconsulten en kleine verrichtingen aangeboden. Deze vallen onder de huisartsfinanciering. Op het gebied van orthopedie, dermatologie en cardiologie zijn er meekijkconsulten: de specialist ziet de patiënt en geeft de huisarts advies.

"De huisartsenbedden van Wim zijn de start geweest van het anderhalvelijnsdenken, met daarnaast een aantal projecten anderhalvelijnszorg in samenwer-

velijnszorg samen

Sûnenz laat mensen zo lang mogelijk zelfstandig van het leven genieten door het bieden van medische ondersteuning, vertier en gezelligheid.

king met verzekeraar De Friesland”, stelt Ida van Marion. Zij is directeur zorg en locatiemanager van Sûnenz. “Het huisartsenhospitaal is een voorbeeld van zorg waarbij patiënten kortdurend worden opgenomen. Deze patiënten zouden anders bij de spoedeisende hulp of polikliniek terechtkomen. Nu blijft de patiënt onder de verantwoordelijkheid van de huisarts. Het gaat om een combinatie van ondersteunen en behandelen, met de focus op ‘snelle’ terugkeer naar huis.”

Deze vorm van anderhalvelijnszorg is een succes. Integraal samenwerken, het bundelen van expertise en de zorg dicht bij huis houden met de huisarts in de rol van regisseur, het werkt. Inmiddels is Sûnenz zo een succes dat voor een rondleiding betaald moet worden.

Tegenwind

Dat succes kwam niet zomaar aanwaaien, vertelt Wim Brunninkhuis. “Toen ik

met het idee van huisartsenbedden in een verpleeghuis naar zorgverzekeraar De Friesland ging, werd er niet op gereageerd. Als ik een mail stuurde, bleef het maanden stil. Pas nadat ik een nieuwe directeur persoonlijk aansprak, kreeg ik een reactie: interessant! Dit willen wij ook! En na drie jaar van lobby, meepreten en boos worden, vasthouden en rustig blijven, maar vooral blijven geloven in het idee, is het uiteindelijk gaan lopen. In Friesland zijn we een beetje eigenwijs en vasthoudend.”

Ook Ida van Marion herkent de tegenwind. “In het begin waren de lokale huisartsen afwachtend en terughoudend. De wereld van de zorg is een beetje conservatief. Maar wij zijn blijven geloven in het concept, de visie op hoe wij de zorg nu en in de toekomst zien. Zo hebben we ook niet gewacht tot we alle financiering rond hadden. Als je ergens in gelooft dan moet je daar onderbouwd en afgewogen voor gaan.

En nu Sûnenz staat en goed loopt, wil iedereen graag met ons samenwerken.”

Resultaten

De resultaten die Sûnenz laat zien spreken voor zich. Terwijl de landelijk norm voor ELV spreekt van een opnameduur van drie maanden, duurde de gemiddelde opname in de huisartsenbedden in 2016 slechts zeventien dagen. Volgens Wim Brunninkhuis is opname in dit centrum 1300 euro goedkoper dan opname in het ziekenhuis. “Veel belangrijker is de toename van patiënttevredenheid. Bij ontslag krijgen we een dikke acht.” Ook is het aantal tijdelijke patiënten in het verpleeghuis gestegen van drie procent van het totaal in 2013 naar veertig procent in 2016. Van Marion: “Er heerst een heel andere dynamiek in ons verpleeghuis. Patiënten komen, maar gaan ook steeds vaker weer naar huis. Het werken en leven in een verpleeghuis is enorm veranderd: het is hier leuk, het leefplezier staat centraal.” <<

Sûnenz is een initiatief van ZuidOostZorg, Wim Brunninkhuis (huisarts), drie apothekers verenigd in Apotheek Sûnenz, Certe, GGZ Friesland en de ouderenbonden ANBO, PCOB en KBO.

Tekst: Niels van Haarlem

Foto's: Sûnenz

